

Doplatit si zpětně dobu důchodového pojištění je možné. Ovšem jen v určitém rozsahu.

Praha 10. 6. 2014

Zkušenosti pracovníků České správy sociálního zabezpečení (ČSSZ) ukazují, že lidé se často pozdě přicházejí poradit, v jakých případech lze využít institut dobrovolného důchodového pojištění. Pokud totiž někomu chybí potřebná doba pojištění pro nárok na důchod, zákon mu umožní doplatit pouze jeden rok zpětně přede dnem podání přihlášky k dobrovolnému důchodovému pojištění, a to bez uvedení důvodu. Smyslem institutu dobrovolného důchodového pojištění je umožnit lidem, aby se jim doba, kdy nejsou důchodově pojištěni, mohla započítat pro vznik nároku nejen na důchod starobní.

Současná právní úprava rovněž předpokládá, že v životě lidí vznikají i situace, které se mohou stát důvodem pro podání přihlášky k účasti na dobrovolném důchodovém pojištění. Zákon o důchodovém pojištění vymezuje důvody a podmínky, za kterých je možná účast na dobrovolném důchodovém pojištění, a rovněž stanovuje možnost zpětného přihlášení k dobrovolnému důchodovému pojištění a zaplacení pojistného.

Od letošního roku (tj. od 1. 1. 2014) je možná účast na dobrovolném důchodovém pojištění bez uvedení důvodu v rozsahu nejvýše 15 let v rámci celého života (podle právní úpravy platné do 31. 12. 2013 to bylo nejvýše 10 let). Pojištění mohou být účastní lidé starší 18 let, jestliže podali přihlášku k účasti na pojištění. Ta se podává na okresní správě sociálního zabezpečení (v Praze Pražské, v Brně Městské - OSSZ) podle místa trvalého pobytu občana, popř. hlášeného pobytu cizince. Osoby s trvalým pobytem mimo území ČR mohou přihlášku k této účasti podat na kterékoliv OSSZ. Další podmínkou účasti je placení pojistného. Minimální měsíční pojistné hrazené v roce 2014 činí 1 817 Kč (u osoby účastné důchodového spoření činí minimální měsíční pojistné 1 946 Kč).

Účast na dobrovolném důchodovém pojištění je možná nejdéle do dne, který bezprostředně předchází dni vzniku nároku na starobní důchod. Občan dobrovolně účastný důchodového pojištění může z této účasti podat kdykoliv odhlášku. Tato účast zaniká ke dni podání odhlášky, nebo ke dni v budoucnu, pokud je tento den v odhláске uveden.

K 30. 4. 2014 evidovala ČSSZ 5 900 osob dobrovolně důchodově pojištěných.

Pro názornost uvádíme několik obvyklých příkladů, kdy lze institut dobrovolného důchodového pojištění využít, nebo naopak jej doporučit nelze, protože by jeho využití nebylo účelné.

1. K dobrovolnému důchodovému pojištění bez uvedení důvodu se mohou přihlásit např. ženy, které jsou v domácnosti se zdravými dětmi staršími 4 let a chtějí, aby se jim toto období započítalo do potřebné doby pojištění pro nárok na důchod. Vzhledem k možnosti přihlásit se k účasti na dobrovolném důchodovém pojištění maximálně rok zpětně před podáním přihlášky, si jím ale nelze doplatit („dokoupit“) období, kdy byla žena v domácnosti např. před 10 lety.
2. Dobrovolné důchodové pojištění mohou využít i mladí lidé, kteří odkládají svůj vstup na pracovní trh, dlouhodobě studují, nebo se účastní stáží. Účastí na dobrovolném důchodovém pojištění si zajistí, aby jim doba studia, která v období od 1. 10. 2010 již není považována za náhradní dobu pojištění, byla v budoucnu započítána pro nárok na starobní, ale i případný invalidní důchod. Totéž platí o dalších aktivitách, při nichž nejsou účastní důchodového pojištění.
3. Lidé, kteří byli nebo jsou dlouhodobě nezaměstnaní a jsou nebo byli v evidenci u úřadu práce, mohou pomocí dobrovolného důchodového pojištění „pokryt“ doby evidence u úřadu práce, které se jim nezapočítají jako náhradní doba pojištění. Ty lze totiž pro nárok a výši důchodu zohlednit pouze v určitém rozsahu. Z doby vedení v evidenci úřadu práce, po kterou není vyplácena

podpora při nezaměstnanosti nebo rekvalifikaci, lze započítat nejvýše 3 roky (1 rok před 55. rokem věku, 2 roky po 55. roku věku).

4. Dobrovolné důchodové pojištění lze využít také v situaci, kdy lidé po určitou dobu pracují ve státě, se kterým ČR nemá uzavřenou smlouvu o sociálním zabezpečení. K odpracované době získané v „nesmluvní“ cizině nelze pro nárok na český důchod přihlídnout. Jsou-li po dobu zaměstnání v „nesmluvní“ cizině přihlášení k účasti na dobrovolném důchodovém pojištění v ČR, zajistí si, že se jim pro nárok na důchod z českého pojištění tato doba započte. Pracují-li lidé ve státě EU nebo státě, se kterým má ČR uzavřenou smlouvu, pro nárok na český důchod lze zpravidla k době pojištění v cizině přihlídnout s ohledem na princip sčítání dob pojištění. V tomto případě by tedy účast na dobrovolném důchodovém pojištění nebyla účelná.
5. Další situací, kterou je možné řešit účastí na dobrovolném důchodovém pojištění, jsou případy, kdy lidé pobírají invalidní důchod prvního nebo druhého stupně a při jeho pobírání nevykonávají výdělečnou činnost ani nejsou vedeni v evidenci uchazečů o zaměstnání u úřadu práce. Tato doba jim v budoucnu může chybět pro splnění podmínky pro nárok na starobní důchod. Při pobírání invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně však dobrovolné důchodové pojištění není účelné, neboť tato doba je náhradní dobou pojištění a pro nárok na starobní důchod se započítá.
6. Dobrovolného důchodového pojištění lze využít i v některých situacích, kdy byla zamítnuta (nebo by mohla být zamítnuta) žádost o starobní nebo invalidní důchod pro nesplnění podmínky potřebné doby pojištění. Odbornou pomoc při stanovení doby, kterou je nutné pro získání nároku na důchod doplatit, poskytnou pracovníci OSSZ.

Důvody pro účast na dobrovolném důchodovém pojištění uvedené v zákoně o důchodovém pojištění:

- vedení v evidenci úřadu práce jako uchazeče o zaměstnání, pokud po tuto dobu nenáleží podpora v nezaměstnanosti nebo podpora při rekvalifikaci - účast je možná i zpětně před podáním přihlášky bez časového omezení,
- soustavná příprava na budoucí povolání studiem na střední nebo vysoké škole v ČR, s výjimkou prvních 6 let studia po 18. roce věku v období od 1. 1. 1996 do 31. 12. 2009 - účast je možná i zpětně před podáním přihlášky bez časového omezení,
- výdělečná činnost v cizině po 31. 12. 1995 - účast je možná nejvýše v rozsahu dvou let zpětně přede dnem podání přihlášky,
- výkon dlouhodobé dobrovolnické služby - účast je možná nejvýše v rozsahu dvou let zpětně přede dnem podání přihlášky (nejdříve od 1. 1. 2003),
- činnost v ČR ve prospěch zahraničního zaměstnavatele - účast je možná nejvýše v rozsahu dvou let zpětně přede dnem podání přihlášky (nejdříve od 1. 1. 2009),
- výkon funkce poslance Evropského parlamentu, zvoleného na území ČR - účast je možná zpětně před podáním přihlášky bez časového omezení (nejdříve od 19. 9. 2009),
- pobyt v cizině z důvodu následování manžela, který v cizině působil v diplomatických službách ČR - účast je možná zpětně před podáním přihlášky bez časového omezení (nejdříve od 1. 1. 2010).

Tabulka: Počet osob dobrovolně důchodově pojištěných k 31. 12. daného roku:

	2009	2010	2011	2012	2013
Počet osob dobrovolně důchodově pojištěných	3 606	4 545	5 071	5 550	5 717

Bližší informace k dobrovolnému důchodovému pojištění poskytnou každý pracovní den vždy s ohledem na konkrétní situaci pracovníci OSSZ nebo call centra pro důchodové pojištění na telefonním čísle 257 062 860.

Kontaktujte nás: **DŮCHODOVÉ POJIŠTĚNÍ 257 062 860**

NEMOCENSKÉ POJIŠTĚNÍ 840 406 040

TECHNICKÁ POMOC e - Podání 585 708 290

 Najdete nás na Facebooku

Jana Buraňová, tisková mluvčí, email: jana.buranova@cssz.cz, tel. 257 063 044

ČSSZ je největší a v rámci státní správy ČR zcela výjimečnou finančně správní institucí, která spravuje agendu zhruba 8,5 milionu klientů, z toho více než 2,9 milionu důchodců. Vypláčí přes 3,5 milionu důchodů a měsíčně kolem 200 tisíc dávek nemocenského pojištění. Součástí ČSSZ je také lékařská posudková služba. Více informací na <http://www.cssz.cz>.